

News Flash

11. srpna 2023

Aktualizováno 13. 12. 2023

Konsolidační balíček 2024 – které oblasti ovlivní?

Konsolidační balíček 2024 – které oblasti ovlivní?

Konsolidační balíček, který přináší významné změny v oblasti daní a pojistného na zdravotním pojištění a sociálním zabezpečení, byl 22. listopadu 2023 podepsán prezidentem a následně 12. prosince 2023 vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem [349/2023](#) Sb. Navrhovaná účinnost pro většinu změn skutečně vejde v platnost od 1. ledna 2024.

Jaké změny balíček přinese? Na co je třeba se od nového roku přepřipravit? Níže pro vás shrnujeme přehled těch nejdůležitějších změn za jednotlivé oblasti.

Daň z příjmů právnických osob

Zvýšení sazby daně

Dochází ke zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob z 19 % **na 21 %**. Změna bude platit pro všechna zdaňovací období započatá **po 1. 1. 2024**.

Dárky pro klienty

Po účinnosti novely nebude již možné poskytnout **tiché víno** jako daňově uznatelný reklamní nebo propagační předmět do 500 Kč. Tiché i šumivé víno darované klientovi bude tedy bez ohledu na jeho hodnotu vždy **nedaňovým nákladem**.

Firemní vozidla

Daňové odpisy ze vstupní ceny osobního vozidla nakoupeného **pro firemní účely nad 2 mil. Kč** budou daňově neúčinné. V případě pořízení vozidla prostřednictvím finančního leasingu bude daňová uznatelnost leasingových splátek rovněž limitována. Na straně pronajímatele se žádná omezení neuplatní. K opačné situaci bude docházet v případě operativního leasingu, kde k omezení daňové uznatelnosti dojde pouze na straně pronajímatele. Uvedená pravidla budou platit pro vozidla uvedená do stavu způsobilého k obvyklému užívání nebo u kterých bylo zahájeno užití jako předmětu finančního leasingu ve zdaňovacím období, jenž započalo 1. 1. 2024 či později.

Mimořádné odpisy

Současné znění ustanovení § 30a zákona o daních z příjmů umožňuje použít mimořádné odpisy pouze pro majetek pořízený (resp. uvedený do užívání) do 31. 12. 2023. Návrh novely možnost využití mimořádných odpisů nadále neprodlužuje. Výjimkou jsou pouze **bezemisní vozidla**, u kterých bude možné mimořádné odpisy uplatnit **až do konce roku 2028** (tj. u vozidel uvedených do užívání od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2028). Stávající majetek, u něhož byly mimořádné odpisy již uplatněny, bude doodepsán dle dosavadních pravidel.

[Nové]:***Funkční měna***

Poplatníci budou mít možnost vést účetnictví v tzv. funkční měně, kterou může být euro, americký dolar nebo britská libra. Funkční měnou se rozumí měna ekonomického prostředí, ve kterém poplatník působí. Funkční měnu nebude možné však libovolně měnit. Změna bude možná pouze na počátku účetního, resp. zdaňovacího období. Přejít zpět na českou měnu bude možný pouze za podmínky, že dosavadní měna přestane být pro účetní jednotku funkční měnou. Daňovou povinnost by mělo být možné uhradit v korunách i cizí měně. Případné nedoplatky či přeplatky z kurzových rozdílů nebudou při úhradě vznikat.

[Nové]:***Nerealizované kurzové rozdíly***

Navrhovaná úprava rovněž nabízí možnost vyloučit ze základu daně nerealizované (závěrkové) kurzové rozdíly a zahrnout je do základu daně až v momentu jejich realizace. Aby mohl poplatník daný režim využít, musí o této skutečnosti předem informovat správce daně. Daný přístup musí pak aplikovat na veškeré nerealizované kurzové rozdíly. Rozhodne-li se následně poplatník z daného režimu vystoupit, musí zpětně dříve nezdaněné kurzové rozdíly dodanit.

Daň z příjmů fyzických osob***Snížení hranice pro druhou sazbu daně***

Měsíční hranice pro uplatnění druhé sazby daně (23 %) se při kalkulaci záloh na daň ze závislé činnosti sníží ze současného čtyřnásobku průměrné měsíční mzdy na trojnásobek průměrné měsíční mzdy, tj. na částku **131 901 Kč** (pro rok 2024 bude průměrná mzda podle Nařízení č. 286/2023 Sb. činit 43 967 Kč). V ročním úhrnu tak příjem do výše **1 582 812 Kč** bude zdaněn sazbou 15 % a částka převyšující tuto hodnotu bude podléhat sazbě 23 %.

Příklad: Zaměstnanec, který bude mít příjem 2 000 000 Kč, odvede v roce 2024 z částky 1 582 812 Kč daň ve výši 15 % a ze zbylých 417 188 Kč daň ve výši 23 %. Dojde tak ke zvýšení jeho daňového zatížení následovně:

	2023	2024
Sazba daně 15 %	290 333 Kč	237 422 Kč
Sazba daně 23 %	14 823 Kč	95 953 Kč
Celková daňová povinnost	305 156 Kč	333 375 Kč

Osvobození při prodeji cenných papírů či podílů

Nyní je příjem z prodeje cenných papírů osvobozen od daně, pokud příjem nepřesáhne 100 tis. Kč (**hodnotový test**), nebo pokud doba mezi prodejem a nabytím cenného papíru přesahuje 3 roky (**časový test**). V případě příjmů z prodeje podílů platí pro osvobození časový test 5 let.

Od 1. ledna 2025 bude příjem z takových prodejů osvobozen pouze do výše **40 000 000 Kč** na poplatníka za zdaňovací období. Částka přesahující tento limit bude podléhat zdanění. Proti zdanitelnému příjmu bude možné uplatnit výdaje související s příjmem, který není od daně osvobozen. Tj. pořizovací cenu, poplatky atd. Bude také možné uplatnit jako výdaj tržní hodnotu cenných papírů a podílů k 31. prosinci 2024, které byly nabyty před 1. lednem 2025, namísto jejich pořizovací ceny.

Zrušení a omezení některých daňových výhod

Od roku 2024 dojde ke zrušení či omezení daňových výhod, tj. slev na dani a odpočtů od základu daně. Konkrétně půjde o následující změny:

- Zrušení možnosti odpočtu příspěvku zaplaceného odborové organizaci.
- Zrušení možnosti odpočtu za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.
- Sleva na manžela/manželku, pokud roční příjem nepřesáhne částku 68 000 Kč, půjde nově uplatnit pouze u manžela či manželky žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti a pečující o dítě do 3 let věku.
- Zrušení slevy na dani pro studenta.
- Zrušení slevy za umístění dítěte do předškolního zařízení (školovného).

Zrušení darů do 2 000 Kč

Dále bylo zrušeno osvobození nepeněžních darů zaměstnanci do 2 000 Kč poskytovaných dle FKSP (fond kulturních a sociálních potřeb). Dary, pokud nesplní některý z účelů uvedených v předchozím odstavci, budou vždy zdanitelným a zpojistitelným příjmem. Pro zaměstnavatele však nepůjde o zásadní dopad, protože praktická aplikace osvobození byla již nyní velmi omezená.

Zavedení osvobození firemních akcí

V zákoně přibude nové ustanovení, na základě kterého budou od daně a pojistného osvobozeny akce pořádané zaměstnavatelem pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky (např. mikulášské besídky, firemní večírky). Pro osvobození bude důležité, že je rozsah a forma obvyklá a přiměřená, tj. jako bylo poskytováno například doposud. Další podmínkou je, že se musí jednat o akce neveřejné.

Limit pro osvobození ostatních příjmů

V případě ostatních příjmů lze nově osvobodit příjmy do výše 50 000 Kč ročně. Toto platí pouze u stanovených druhů ostatních příjmů, jako např. příjmy z příležitostných činností, darů nebo příjmů z tombol a hazardních her.

Snížení sazby nepeněžního příjmu u firemních bezemisních vozidel

Výše měsíčního nepeněžního příjmu zaměstnance při používání vozidla pro soukromé i služební účely bude u bezemisních vozidel činit **0,25 % z jejich pořizovací ceny**.

Odvedy pojistného

Nemocenské pojištění na straně zaměstnance

Zaměstnanci začnou od roku 2024 odvádět jako součást příspěvků na sociální zabezpečení i nemocenské pojištění, a to ve výši 0,6 % ze svého vyměřovacího základu (hrubé mzdy). V současné době hradí nemocenské pojištění pouze zaměstnavatel. Pojistné na sociální zabezpečení na straně zaměstnance tak **nově bude 7,1 %** místo 6,5 %.

Omezení osvobození pojistného u zaměstnanců na DPP

Dle stávající úpravy nepodléhají příjmy z dohod o provedení práce do 10 000 Kč odvodům na pojistné. Nově by měla vzniknout účast na nemocenském pojištění v případě:

1. práce u jednoho zaměstnavatele: ve výši 25 % průměrné mzdy,
2. práce u více zaměstnavatelů: ve výši 40 % průměrné mzdy.

Při překročení tohoto limitu bude muset zaměstnavatel odvádět pojistné na sociální zabezpečení i zdravotní pojištění, pokud nesplní oznamovací povinnost vůči okresní správě sociálního zabezpečení. Zaměstnanci se stanou plátcí pojistného v případě, kdy nesplní vůči zaměstnavateli oznamovací povinnost, zaměstnavatel vůči nim splnil oznamovací povinnost a jsou určeni plátcem rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení.

Na první z limitů (25 % průměrné mzdy) pak bude navázán limit pro uplatnění srážkové daně. Limit pro srážkovou daň se bude posuzovat zvlášť pro každého zaměstnavatele (nikoli tedy v součtu za všechny zaměstnavatele).

Tato změna měla být původně účinná od 1. ledna 2024, ale nakonec byla účinnost Poslaneckou sněmovnou odložena až na **1. červenec 2024**.

Zvýšení odvodů pojistného u OSVČ

Dále bylo schváleno postupné zvyšování minimálního vyměřovacího základu pro odvedy pojistného na sociální zabezpečení ze současných 25 % průměrné mzdy na 40 % průměrné mzdy. Zvyšuje se také **hranice základu daně pro výpočet odvodů** pojistného ze stávajících 50 % na 55 % základu daně.

Společné pro daň z příjmů právnických i fyzických osob

Benefity a dary pro zaměstnance

Nepeněžní benefity v oblasti kultury, vzdělávání, pořízení služeb a zboží od zdravotnických zařízení, rekreací a zájezdů atd., které jsou poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinným příslušníkům, budou nově osvobozeny od daně na straně zaměstnance pouze **do poloviny průměrné měsíční mzdy za celý kalendářní rok**.

Limit pro osvobození bude představovat v roce 2024 částku **21 983 Kč**. Osvobození na straně zaměstnance do této částky se bude posuzovat u každého zaměstnavatele zvlášť. Pokud je tedy zaměstnanci poskytováno nepeněžní plnění od více zaměstnavatelů současně, limit bude posuzován u každého samostatně. Za zdanitelný a zpojistnitelný příjem zaměstnance bude považována částka, která přesáhne stanovený limit.

V souvislosti s touto změnou dojde k **úpravě daňové (ne)uznatelnosti na straně zaměstnavatele**. Daňová neuznatelnost na straně zaměstnavatele bude nově navázána na osvobození na straně zaměstnance. Tj. výdaje na nepeněžní plnění budou vždy daňově neuznatelné, budou-li současně osvobozené na straně zaměstnance. Nadlimitní benefity budou moci být na straně zaměstnavatele daňově uznatelné (nárok by měl vyplývat z interního předpisu, kolektivní smlouvy či pracovní smlouvy).

Sjednocení daňového režimu stravenek a stravenkového paušálu

Od ledna 2024 dojde ke sjednocení daňového režimu všech forem stravování zaměstnanců – stravenek (jakožto stravování zajišťované jinými subjekty), peněžitého příspěvku na stravování, a také stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance (ev. vlastní stravovací zařízení). Daňově uznatelnými budou nově jednoduše výdaje vynaložené na naplnění práv zaměstnanců týkajících se jejich pracovních a sociálních podmínek (včetně stravování), která vyplývají z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele nebo smlouvy uzavřené se zaměstnancem. Dojde tak zároveň ke zrušení limitu pro daňovou uznatelnost na straně zaměstnavatele u stravenek.

U zaměstnanců bude osvobození příspěvku na stravování pro všechny formy stravování sjednoceno do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin (**momentálně 107,10 Kč – pravděpodobně se změní**). Na straně zaměstnance bude pro osvobození doplněna podmínka přítomnosti zaměstnance v práci, která trvá alespoň 3 hodiny (doposud tato podmínka byla pouze u daňové uznatelnosti na straně zaměstnavatele). U směn trvajících alespoň 11 hodin bude možné poskytnout dvojnásobnou výši. Částka nad příslušný limit bude zdanitelným příjmem zaměstnance, který podléhá pojistnému na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (jak na straně zaměstnance, tak zaměstnavatele).

Dary

Novela prodlužuje dosavadní úpravu ohledně darů a dalších forem pomoci poskytované v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině i na rok 2023.

Současně dochází k prodloužení možnosti uplatnění limitu 30 % daňového odpočtu v případě darů (nejen na podporu Ukrajiny, ale i jiné účely) poskytnutých v průběhu roku 2023.

Oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí

U příjmů osvobozených nebo nepodléhají zdanění v ČR dochází k zúžení jejich oznamovací povinnosti. Nově budou mít poplatníci povinnost oznámit příjmy z titulu **licenčních poplatků a podílů na zisku** bez ohledu na jejich hodnotu. A dále **úrokové příjmy** přesahující hranici 300 tisíc Kč měsíčně.

Povinnost oznamovat příjmy podléhající srážkové dani zůstává nadále zachována bez jakýchkoliv změn. Nová pravidla se budou aplikovat na příjmy plynoucí do zahraničí od 1. 1. 2024. Přechodná ustanovení však nabízejí možnost využít nové úpravy již pro příjmy za rok 2023.

Daň z přidané hodnoty

Změny v sazbách daně

V oblasti DPH přináší konsolidační balíček změnu zejména v **sazbách daně**. Místo současných tří sazeb (21 %, 15 % a 10 %) nově budou sazby pouze dvě, a to **základní (21 %)** a **snížená (12 %)**. V návaznosti

se také mění přílohy k zákonu o DPH a dochází k přesunu některých položek zboží a služeb do jiné sazby daně.

Poměrně zásadní změnou projdou **stravovací služby**. Ty sice budou nadále podléhat snížené sazbě daně, avšak s výjimkou podávání nápojů jiných než pitné vody. Veškeré nápoje podávané v restauracích (kromě pitné vody) tedy budou podléhat základní sazbě daně.

Nápoje vypadly i ze snížené sazby obecně a od roku 2024 proto **budou podléhat základní sazbě daně**. Výjimku budou mít jen tzv. vybrané mléčné nápoje, mezi než patří např. mléko, tekuté mléčné výrobky (např. podmáslí, jogurtové mléko, kefir či jiná kysaná nebo acidofilní mléka), rostlinné alternativy mléka, mléčné koktejly (shake).

Do základní sazby daně se od nového roku přesune následující zboží a služby:

- řezané květiny a dekorativní listoví,
- palivové dřevo,
- sběr a přeprava komunálního odpadu,
- služby autorů a výkonných umělců (kromě služeb nezávislých novinářů, nezávislých modelů a modelek),
- opravy obuvi, oděvů i jízdních kol,
- kadeřnické a holičské služby,
- služby mytí oken a čištění vnitřních prostor prováděné v domácnosti,
- letecká hromadná pravidelná doprava cestujících a jejich zavazadel (pouze vnitrostátní, mezinárodní zůstává i nadále osvobozena od DPH).

Výrobky a služby, které nyní podléhají druhé snížené sazbě daně ve výši 10 %, budou od 1. 1. 2024 podléhat snížené sazbě daně ve výši 12 %, pokud nejsou přesunuty do sazby základní.

Ze základní do snížené sazby se přesouvá nepravidelná doprava osob. V praxi to znamená, že snížené sazbě daně bude podléhat i příležitostná osobní silniční doprava (např. autobusy objednané pro školní zájezdy) a zvláštní linková doprava (např. pravidelný autobusový svoz pro zaměstnanců společnosti).

Omezení nároku na odpočet u automobilů

Nově bude možné si při pořízení nového osobního automobilu (kategorie M1), který je dlouhodobým majetkem plátce, uplatnit DPH v maximální výši 420 tis. Kč (to odpovídá základu daně 2 mil. Kč). Do limitu pro uplatněný odpočet se započítává také nárok na odpočet z technického zhodnocení vozidla.

Tato úprava se nevztahuje na sanitní a pohřební vozidla nebo vozidla pořízená za účelem provozování silniční motorové přepravy na základě koncese (zpravidla se bude týkat taxi služeb) a dále na vozidla, která jsou pořízená jako zboží.

Osvobození knih

Novela zároveň přináší nové ustanovení § 71i, které zavádí osvobození při dodání knih a dalších tiskovin a obdobných služeb (jako např. e-knihy, půjčování nebo nájem knih). Aby se toto osvobození s nárokem na odpočet mohlo uplatnit, musí být splněny zákonné požadavky na knihy (např. reklama nesmí tvořit více než 50 % obsahu nebo že kniha nesmí převážně sestávat hudebního zvukového obsahu atp.) a zároveň kniha nemůže být osvobozená podle jiného ustanovení zákona o DPH.

S účinností této novely se bude osvobození zároveň vztahovat i na pořízení nebo případný dovoz knih.

Spotřební a energetické daně

Nová daň z ostatních tabákových výrobků

V oblasti spotřebních daní se zákonodárci snažili identifikovat co nejvíce **zdraví škodlivých produktů**. Nově se tak zavádí daň z ostatních tabákových výrobků, kterými jsou např. šňupací a žvýkácí tabák, a z výrobků souvisejících s tabákovými výrobky, např. e-cigarety nebo nikotinové sáčky. Na tyto výrobky se pak budou vztahovat obdobná opatření jako třeba u cigaret, a to včetně značení tabákovou nálepkou.

Sazby daně

Daň z lihu, cigaret, tabáku a doutníků se pro rok 2024 **zvyšuje o 10 %**. Naopak sazba daně u tabáku do vodních dýmek bude mírně snížena.

Zvýšení zajištění u daně z lihu

Novela dále zvyšuje hodnotu zajištění daně z lihu pro provozovatele jednoho daňového skladu o 10 mil. Kč a pro provozovatele více daňových skladů o 30 mil. Kč.

Zrušení osvobození

Zásadní změnou je zrušení osvobození **minerálních olejů** používaných pro metalurgické a mineralogické procesy. Zrušení tohoto osvobození se uplatní také na elektřinu, plyn a pevná paliva.

Daň z nemovitosti

Zvýšení daňové povinnosti

V rámci konsolidace veřejných rozpočtů navrhuje novela zvýšení sazeb daně z nemovitých věcí až na dvojnásobek.

Inflační koeficient

Počínaje rokem 2025 by mělo docházet k automatické valorizaci daňové povinnosti prostřednictvím inflačního koeficientu. Růst inflačního koeficientu bude v zákoně zastropován, aby jeho výše nevzrostla o více než pětinu aktuální hodnoty. V případě deflace ke snížení koeficientu nedojde. Inflační koeficient nebude uplatněn u daně ze zemědělských pozemků, neboť zde je již vliv inflace reflektován prostřednictvím průměrné ceny pozemků stanovených vyhláškou.

S vašimi daněmi vám rádi pomůžeme. Neváhejte se obrátit na náš tým [daňových poradců](#).

Upozornění

Vezměte prosím na vědomí, že současné vydání newsletteru bylo připraveno pro obecnou orientaci v dané problematice a nenahrazuje vlastní odborné poradenství poskytnuté ve vztahu ke konkrétní situaci. Z důvodu průběžných změn v legislativní oblasti mohou být některé informace po zveřejnění v newsletteru předmětem dalšího vývoje a změn. Za tyto změny nenese společnost Accace odpovědnost a nezodpovídá tedy ani za možné vzniklé škody a možná rizika vyvolaná změnou stávající legislativy.

Chcete dostávat náš newsletter pravidelně?

**Přihlaste se
k odběru novinek!**

Kontakt

Magdalena Hoang

Senior Tax Consultant

E-mail: magdalena.hoang@accace.com

Tel: +420 222 753 480

Marcela Hýnarová

Senior Tax Consultant

E-mail: marcela.hynarova@accace.com

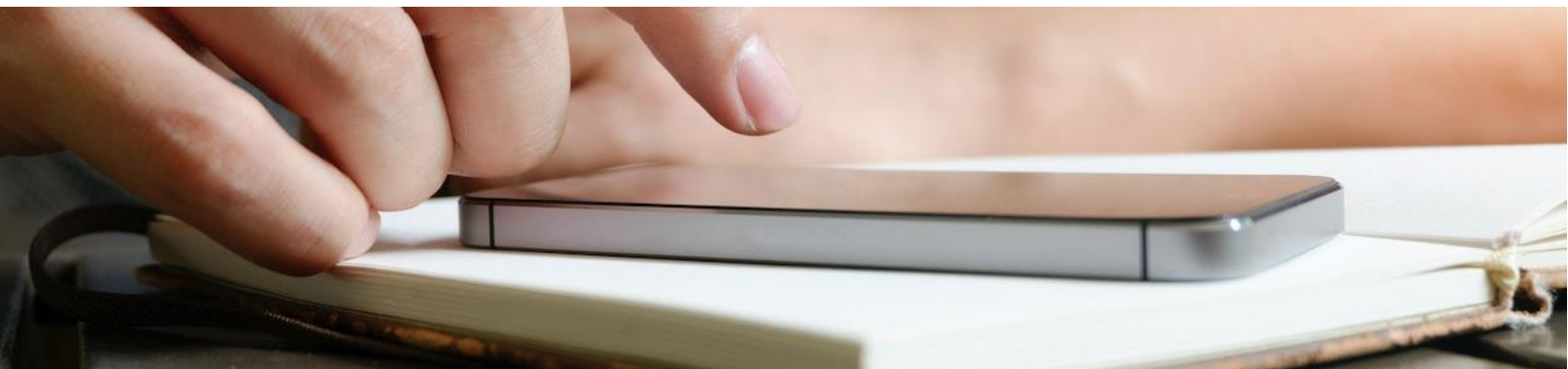
Tel: +420 222 753 480

Lan Anh Mai

Senior Tax Consultant

E-mail: lan.mai@accace.com

Tel: +420 222 753 480

O Accace

Accace je aktivním a spolehlivým partnerem společností, které hledají špičkové poradenské a outsourcingové služby. Na náročné potřeby klientů odpovídáme chytrými řešeními, moderními technologiemi, lidským přístupem a mezinárodním přesahem. V České republice je nás již téměř 270 a pracujeme pro více než 500 firem, od start-upů přes malé a střední podniky až k nadnárodním korporacím. V rámci skupiny Accace máme již přes 800 odborníků, kteří poskytují komplexní služby více než 2 000 zákazníkům.

O Accace Circle

Celosvětově působí Accace pod značkou Accace Circle, což je obchodní uskupení profesionálních poradců a poskytovatelů BPO služeb. Spojuje nás zápal pro věc a důraz na špičkovou kvalitu poskytovaných služeb bez ohledu na státní hranice. Globální zastoupení máme ve více než 50 zemích a sdružujeme téměř 2 500 profesionálů. Naše klientela čítá více než 15 000 zákazníků z různých oborů, převážně středně velkých firem a mezinárodních společností z žebříčku Fortune 500. Měsíčně zpracováváme zhruba 200 000 výplatních pásek.

Pro více informací prosím navštivte www.accace.cz a www.circle.accace.com.

